

Διδασκαλία & Μάθηση στο Νηπιαγωγείο: Σχεδιασμός Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων |

ΑΠ, ΠΣ & στόχοι: αξία, διατυπώσεις & τυπικά σφάλματα

Αγγελική Βελλοπούλου,
ΕΔΙΠ, νηπιαγωγός
Εφαρμοσμένη Παιδαγωγική και Προγράμματα Προσχολικής Εκπαίδευσης

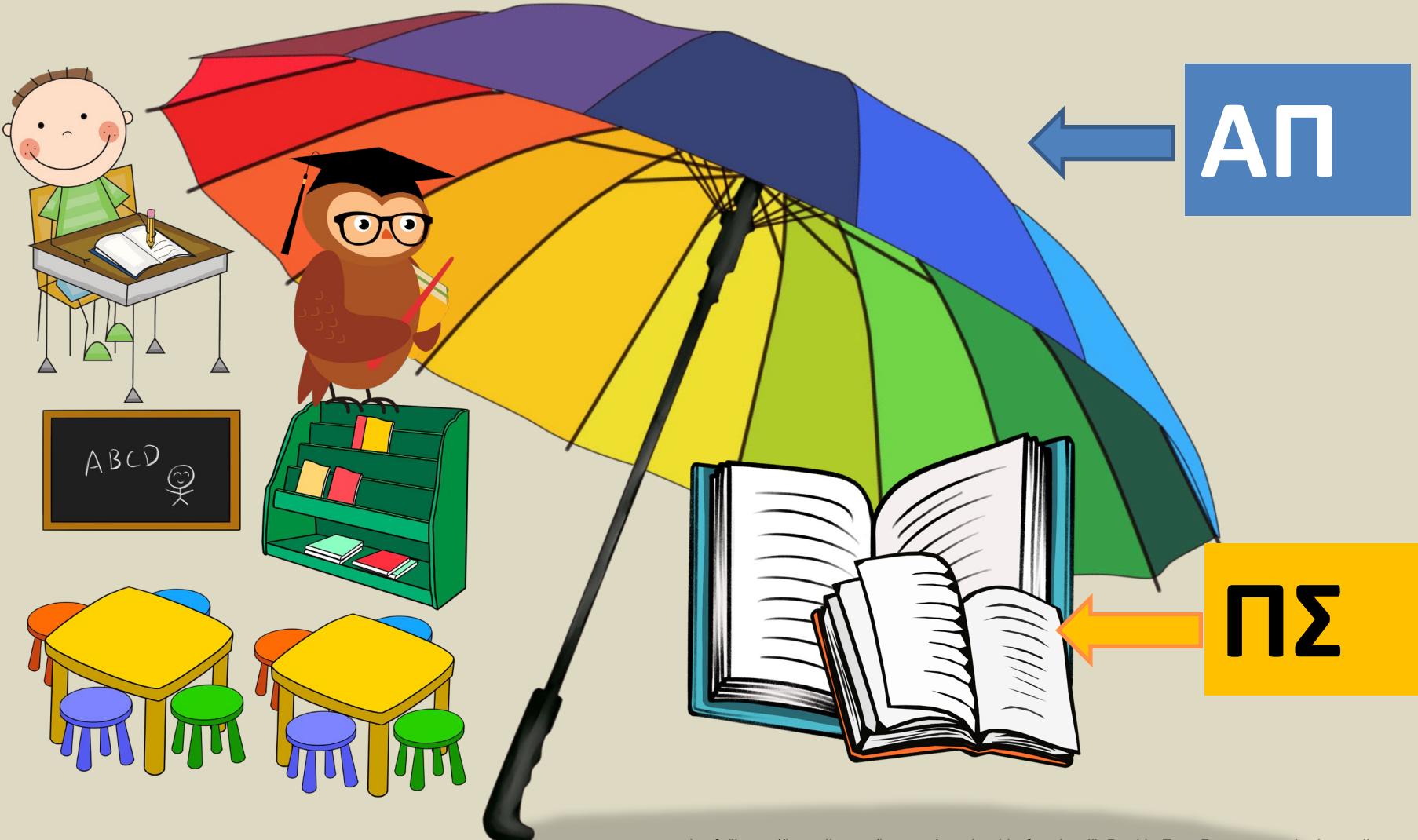
ΑΠ-ΠΣ

Το Αναλυτικό Πρόγραμμα είναι μία έννοια με πολλαπλές αναγνώσεις. Ανάλογα με την οπτική εξέτασης, οι ορισμοί κινούνται σε διαφορετικούς άξονες:

- α) διάγραμμα ύλης ή το σύνολο των προγραμματισμένων εμπειριών στις οποίες συμμετέχει ο μαθητής εντός και εκτός σχολείου
- β) αρχικός σχεδιασμός, αυτό που υλοποιείται στην τάξη
- γ) περιεχόμενο και προϊόν ή διαδικασία και ανάπτυξη
- δ) επίσημο ή το ‘κρυφό’ Α.Π. ή παραπρόγραμμα

Ως προς τα χαρακτηριστικά τους διακρίνονται σε δασκαλοκεντρικά,
μαθητοκεντρικά,
με έμφαση σε ζητήματα φροντίδας

Π.Σ. αναφέρεται σε μία πιο περιορισμένη πτυχή της δημιουργίας και εφαρμογής του Α.Π., είναι το αποτέλεσμα της υιοθέτησης φιλοσοφικών, επιστημολογικών και παιδαγωγικών αρχών και η μετατροπή τους σε εκπαιδευτικούς σκοπούς, μαθησιακούς στόχους, και διδακτικές μεθοδολογίες.

Ειδικά για το νηπιαγωγείο...

- η ευθύνη μεταφοράς του Α.Π. στην εκπαιδευτική πράξη βαρύνει αποκλειστικά τον εκπαιδευτικό, αφού δεν υπάρχουν εγχειρίδια που να μεσολαβούν ανάμεσα στο Α.Π. και το μαθητή (π.χ. βιβλίο μαθητή)

Γενικά, για την προσχολική εκπαίδευση παρουσιάζεται ως κυρίαρχη η οπτική ‘ανοικτών’ και ευέλικτων Π.Σ. και εγχειριδίων που εκλαμβάνονται ως οδηγοί για την εκπαιδευτική πράξη και όχι ως αναλυτικές περιγραφές των διδακτικών περιεχομένων. Ωστόσο, κάποιες έρευνες σημειώνουν ότι αυτή η οπτική, μπορεί να είναι αποτελεσματική μόνο όταν οι εκπαιδευτικοί διαθέτουν εκτεταμένη επαγγελματική γνώση που θα τους επιτρέψει να λάβουν λειτουργικές αποφάσεις σε κάθε περίσταση (Hedges, 2007, σ. 59, Banks et al., 1999).

Στο πεδίο των σύγχρονων Π.Σ. για την εκπαίδευση των παιδιών πριν από το δημοτικό, αναγνωρίζονται ως δομικά στοιχεία διατυπώσεις που αφορούν (βλ. Bennett, 2005, και Oberhuemer, 2005):

- α) βασικούς **σκοπούς** ή γενικότερους προσανατολισμούς, ειδικότερους στόχους ή **μαθησιακούς διδακτικούς στόχους**, οι οποίοι κάποιες φορές διατυπώνονται ως στόχοι προς επίτευξη ή μαθησιακά αποτελέσματα και κάποιες φορές ως στόχοι που επιδιώκονται μεν αλλά δεν είναι απαραίτητο να επιτευχθούν, ως **ικανότητες που επιδιώκεται να αναπτυχθούν ή ως προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**,
- β) **μαθησιακές περιοχές** ή **θεματικά πεδία / θεματικές ενότητες** ή **τομείς μάθησης / ανάπτυξης**, που προσδιορίζουν ανάλογα με την έκταση που καταλαμβάνει το κείμενο, ενδεικτικά διδακτικά αντικείμενα ή αναλυτικότερα και ειδικότερα περιεχόμενα προς διδασκαλία,
- γ) **μεθοδολογικές υποδείξεις, παραδείγματα εφαρμογής** ή **καλές πρακτικές** ή **εκπαιδευτικές δραστηριότητες**.

- Συνοπτική παρουσίαση Θεματικών πεδίων/ενοτήτων και υποενοτήτων του ισχύοντος για το Νηπιαγωγείο ΠΣ

Α. Παιδί και Επικοινωνία			
Α.1 Γλώσσα	A.1.1 Προφορική Επικοινωνία	A.1.2 Γραπτή Επικοινωνία	A.1.3 Πολυγλωσσική Επικοινωνία
	i. Κατανόηση και παραγωγή προφορικών κειμένων	i. Κατανόηση γραπτών κειμένων και εμπλοκή σε πρακτικές ανάγνωσης	i. Ενθάρρυνση της χρήσης των γλωσσών κατά την κατανόηση και την παραγωγή προφορικών κειμένων
	ii. Μεταγλωσσική επίγνωση	ii. Εμπλοκή σε πράξεις γραφής iii. Έννοιες και συμβάσεις γραπτού κειμένου	ii. Ενθάρρυνση της χρήσης των γλωσσών κατά την κατανόηση και την παραγωγή γραπτών κειμένων.
Α.2 ΤΠΕ	A.2.1 Γνωριμία & Επικοινωνία με τις ΤΠΕ	A.2.2 Ανακάλυψη, Προγραμματισμός και Ψηφιακό Παιχνίδι	A.2.3 Επεξεργασία της Πληροφορίας και Ψηφιακή Δημιουργία
	i. Γνωριμία των παιδιών με τα βασικά χαρακτηριστικά των ΤΠΕ	i. Παροχή πληροφοριών και καθοδήγηση με λογισμικά κλειστού τύπου	i. Αξιοποίηση των ψηφιακών εργαλείων για τη διαχείριση και την παρουσίαση της πληροφορίας
	ii. Κατανόηση του υπολογιστή ως ενιαίου συστήματος	ii. Διερεύνηση, πειραματισμός και ανακάλυψη με λογισμικά ανοιχτού τύπου	ii. Επεξεργασία της πληροφορίας και έκφραση με δημιουργικό τρόπο αξιοποιώντας το ψηφιακό περιβάλλον
	iii. Εξοικείωση με βασικά ψηφιακά εργαλεία επικοινωνίας και συνεργασίας	iii. Επίλυση προβλημάτων με λογισμικά ειδικών κατηγοριών και εξοικείωση με τον προγραμματισμό με προγραμματιζόμενα παιχνίδια iv. Σχεδίαση, κατασκευή και προγραμματισμός κατάλληλων για τα παιδιά ρομποτικών περιβαλλόντων	
Β. Παιδί, Εαυτός και Κοινωνία			
Β.1 Προσωπική και Κοινωνικο-συναισθηματική Ανάπτυξη	B.1.1 Αίσθηση του Εαυτού	B.1.2 Συναισθηματική Επίγνωση	B.1.3 Διαπροσωπικές Σχέσεις
	i. Θετική αυτοεικόνα	i. Αντίληψη συναισθημάτων	i. Άλληλεπίδραση - Επικοινωνία
	ii. Αυτονομία και αλληλεξάρτηση	ii. Έκφραση συναισθημάτων	ii. Ανάπτυξη και διατήρηση σχέσεων
	iii. Ανάπτυξη θετικής στάσης και δεκτικότητας απέναντι στη μάθηση	iii. Ανάπτυξη ενσυναίσθησης iv. Διαχείριση συναισθημάτων και συμπεριφοράς	
Β.2 Κοινωνικές Επιστήμες	B.2.1 Ιστορία και Πολιτισμός	B.2.2 Σχέση με το φυσικό και δομημένο περιβάλλον	B.2.3 Κοινωνική και οικονομική ζωή
	i. Κατανόηση της ανθρώπινης δράσης & εξοικείωση με τον χρόνο	i. Σχέση του παιδιού με το φυσικό περιβάλλον	i. Κοινωνική συμμετοχή, δικαιώματα και υποχρεώσεις
	ii. Ανάπτυξη ιστορικής αντίληψης	ii. Σχέση του παιδιού με το δομημένο περιβάλλον	ii. Αναγνώριση και κάλυψη αναγκών
	iii. Γνωριμία με τις συνήθειες, τα ήθη, τα έθιμα και τις παραδόσεις		iii. Ενημέρωση και πληροφόρηση για λήψη αποφάσεων για συναλλαγές

Παιδί & Θετικές Επιστήμες			
Γ.1 Μαθηματικά	Γ.1.1 Γεωμετρία και Μετρήσεις i. Έννοιες του χώρου ως σύστημα αναφοράς ii. Γεωμετρικά σχήματα iii. Σχέσεις στον χώρο iv. Εισαγωγή στις μετρήσεις (μήκους και επιφάνειας, όγκου και χωρητικότητας)	Γ.1.2 Αριθμοί- Πράξεις και Άλγεβρα i. Γνωριμία των παιδιών με τους αριθμούς και τα σύμβολα ii. Επεξεργασία ποσοτικών μαθηματικών σχέσεων i. Γνωριμία των παιδιών με τους αριθμούς και τα σύμβολα ii. Επεξεργασία ποσοτικών μαθηματικών σχέσεων	Γ.1.3 Στοχαστικά Μαθηματικά i. Επίλυση απλών μαθηματικών προβλημάτων συλλογής και οργάνωσης δεδομένων ii. εξοικείωση με τον συλλογισμό των πιθανοτήτων
	Γ.2.1 Ζωντανοί Οργανισμοί	Γ.2.2 Ύλη και Φαινόμενα	Γ.2.3 Γη-Πλανητικό Σύστημα & Διάστημα
	i. Ζωντανοί και μη ζωντανοί οργανισμοί	i. Μορφολογικά χαρακτηριστικά και ιδιότητες αντικειμένων	i. Η θέση της Γης
	ii. Χαρακτηριστικά ζωντανών οργανισμών iii. Ενδιαίτημα και προσαρμογή των ζωντανών οργανισμών	ii. Φυσική κατάσταση & μεταβολές ύλης iii. Δυνάμεις και φυσικά φαινόμενα	ii. Εναλλαγή μέρας - νύχτας και εποχών iii. Καιρικά φαινόμενα
Γ.3 Τεχνολογία Κατασκευών	Γ.3.1 Παραδοσιακά και Σύγχρονα Τεχνολογικά Εργαλεία/ Εξοπλισμός και Συσκευές i. Απλά καθημερινά εργαλεία, εξοπλισμός και συσκευές ii. Τεχνολογικά επιτεύγματα και εφευρέσεις στην ιστορία των επιστημών	Γ.3.2 Τεχνολογία των Κατασκευών ως Εργαλείο στην Καθημερινή Ζωή i. Επίδραση της τεχνολογίας στην κοινωνία και το περιβάλλον ii. Επίλυση προβλημάτων σχεδίασης και κατασκευών	
Δ. Παιδί, Σώμα, Δημιουργία και Έκφραση			
Δ.1 Κινητική Αγωγή	Δ.1.1 Σώμα και Κίνηση i. Αντιληπτικο- κινητική μάθηση	Δ.1.2 Φυσικά Δραστήρια Ζωή i. Φυσική κατάσταση & υγεία	Δ.1.3 Αθλητική- Πολιτιστική Παράδοση και Δημιουργική Κίνηση i. Αθλητική- πολιτιστική παράδοση και αθλητικές διοργανώσεις
	ii. Ανάπτυξη βασικών κινητικών δεξιοτήτων	ii. Υιοθέτηση φυσικά δραστήριου τρόπου ζωής	ii. Κινητικοί αυτοσχεδιασμοί και εκφραστική δημιουργικότητα μέσω της ελεύθερης σωματικής έκφρασης
Δ.2 Τέχνες	Δ.2.1 Εικαστικές Τέχνες i. Εικαστική μορφή και σύνθεση ii. Εικαστικό περιεχόμενο iii. Εικαστικός χώρος και παρουσίαση	Δ.2.1 Θεατρική Τέχνη i. Θεατρική έκφραση & αλληλ. ii. Θεατρικά στοιχεία & δημιουργία iii. Είδη θεάτρου & κοινωνικο- πολιτισμικά πλαίσια	Δ.2.3 Μουσική i. Ήχος και μουσική γραφή ii. Μουσική παραγωγή και εκτέλεση iii. Συστήματα ρυθμού iv. Μουσική κουλτούρα

ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Συνήθως στην καθομιλουμένη όταν διατυπώνουμε
έναν στόχο λέμε:

Έχω βάλει στόχο

να...

(ρήμα)

(κάτι...)

π.χ.;

Έτσι διατυπώνονται και οι **μαθησιακοί στόχοι**. Αλλά...
υπάρχουν κατάλληλα και ακατάλληλα ρήματα, καθώς
επίσης και συνήθη λάθη...

Πριν από τις διατυπώσεις των μαθησιακών στόχων ας
δούμε κάποιες διευκρινίσεις και την ιστορία τους...

- **Στόχοι:** προτάσεις που δηλώνουν σε πολύ ειδικό και συγκεκριμένο επίπεδο τις προθέσεις και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, εξειδικεύουν και μεταφράζουν τους σκοπούς και επιδιώξεις σε διδακτικό σχεδιασμό, είναι δυνατό να ελεγχθεί η επίτευξή τους

Να

αναγνωρίζουν

απλά συμμετρικά δισδιάστατα σχήματα με άξονες συμμετρίας,

και να

τα περιγράφουν στους συμμαθητές τους

προκειμένου να παίξουν ένα ομαδικό παιχνίδι σχηματισμού εικόνων

Αν σκεφτούμε τους όρους σε επίπεδο γενίκευσης

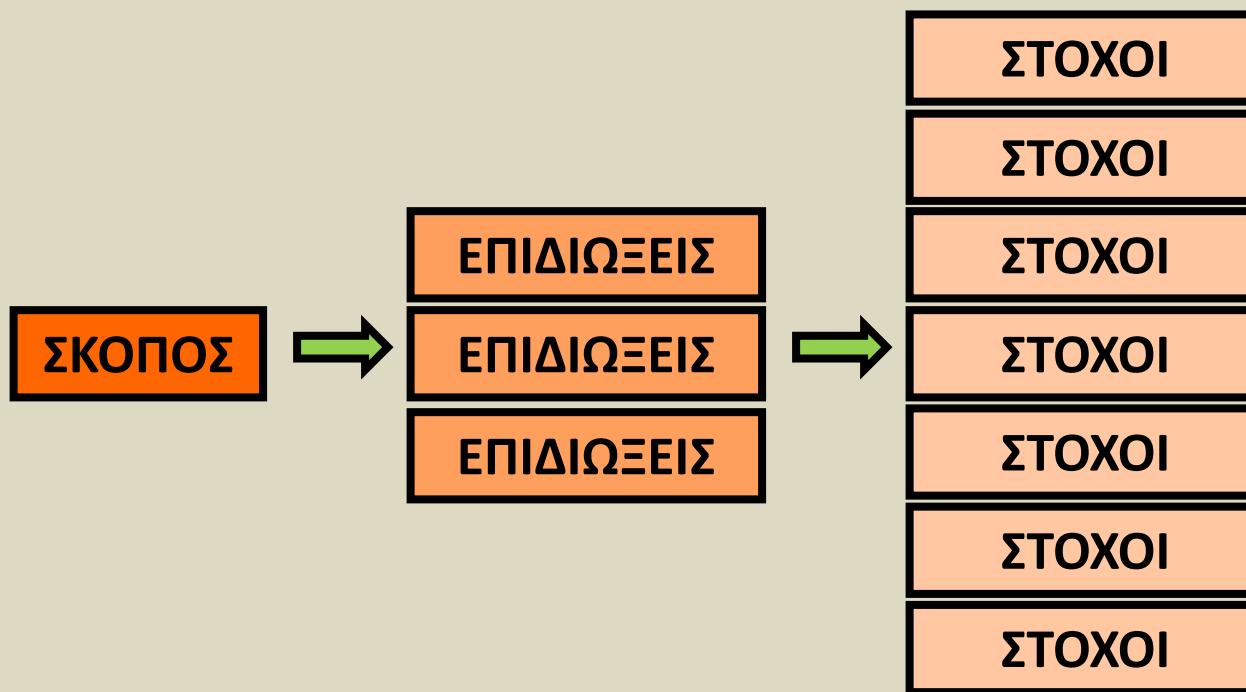
Βαθμίδας
εκπαίδευσης

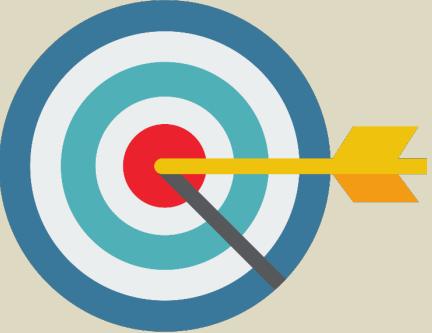
Μαθησιακής
περιοχής

Κάποιου
εκπαιδευτικού
προγράμματος

Δραστηριότητας

Ενότητας
δραστηριοτήτων

Οι στόχοι έχουν τη δική τους ιστορία:

- Πριν την ταξινομία του Bloom ονομάζονταν «διδακτικοί στόχοι» (teaching objectives)
- Από τη δεκαετία του '60 και την ταξινομία των εκπαιδευτικών στόχων (Bloom's Taxonomy) ονομάζονταν «αντικειμενικοί στόχοι» και προτάθηκαν τα «προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα» (expected learning outcomes)
- Σήμερα συνήθως μιλάμε για μαθησιακούς στόχους (learning objectives) ή διδακτικούς στόχους (με πιο γενικό τρόπο). Στο ΠΣ του 2021 προσδιορίζονται ως προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

→ Πριν τη δεκαετία του '60 -την ταξινομία του Bloom-, οι «διδακτικοί στόχοι»

Η εστίαση ήταν στον δάσκαλο (δασκαλοκεντρική) και στο γνωστικό αντικείμενο (γνωσιοκεντρική) που σκόπευε ο ίδιος να διδάξει:

«Σήμερα θέλω να δείξω την πρόσθεση της μονάδας σε μια οποιαδήποτε ποσότητα από το 1 ως το 9»

«Σήμερα θα μιλήσω για τα φυτά και τις ανάγκες τους»

Δεν υπήρχε κάποιο πλαίσιο που να επιδιώκει τη συνάφεια ανάμεσα στους στόχους, τη διδασκαλία και την αξιολόγηση.

Προσέξτε πώς
αλλάζει το
νόημα όταν
αλλάζει η λέξη
που
χρησιμοποιούμε

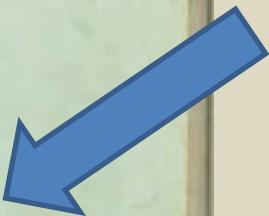
Γι' αυτό το λόγο
χρειάζεται
μεγάλη
προσοχή στην
ορολογία, στην
επιλογή των
λέξεων....

TAXONOMY
OF
EDUCATIONAL OBJECTIVES
The Classification of Educational Goals
HANDBOOK I : COGNITIVE DOMAIN

by
A Committee of College
and University Examiners

BENJAMIN S. BLOOM, Editor
Max D. Engelhart Walker H. Hill
Edward J. Furst David R. Krathwohl

LONGMANS, GREEN AND CO.
New York • London • Toronto

Ο Β. Bloom, ήταν
εκπαιδευτικός
ψυχολόγος.
Υπήρξε πρόεδρος
επιτροπής
εκπαιδευτικών και
είχε επιμεληθεί
τον πρώτο τόμο
που εκδόθηκε το
1956:
**«Η ταξινόμηση
των
εκπαιδευτικών
στόχων».**

TAXONOMY
OF
EDUCATIONAL OBJECTIVES
The Classification of Educational Goals
HANDBOOK II: AFFECTIVE DOMAIN

by
DAVID R. KRATHWOHL
BENJAMIN S. BLOOM
BERTRAM B. MASIA

DAVID MCKAY COMPANY, INC.
NEW YORK

→ Από τη δεκαετία του '60 η ταξινομία των εκπαιδευτικών στόχων (Bloom's Taxonomy)

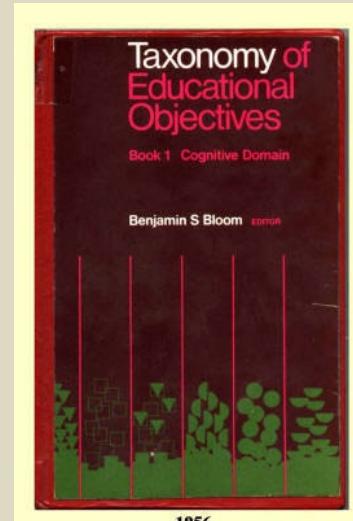
Επινοήθηκε το 1956 από μία επιτροπή εκπαιδευτικών, στην οποία προέδρευσε ο Benjamin Bloom.

Η ταξινομία του Bloom αναφέρεται σε μια κατάταξη των διαφορετικών στόχων που οι εκπαιδευτικοί θέτουν για τους μαθητές και αποσκοπεί στην οργάνωση της διδασκαλίας.

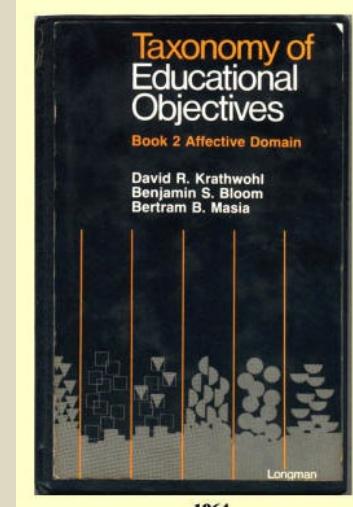
Διαχωρίζει τους εκπαιδευτικούς στόχους σε **τρεις τομείς**:

νοητικό (cognitive) → **γνώσεις**,
συναισθηματικό (affective) → **στάσεις**,
και τον ψυχοκινητικό (psychomotor) →
δεξιότητες/ικανότητες.

Από εκείνη την εποχή και έπειτα έχει συνεχιστεί η εργασία αυτής της επιτροπής και άλλοι συγγραφείς έχουν προχωρήσει σε αναθεωρήσεις της ταξινομίας και βελτιώσεις.

1956

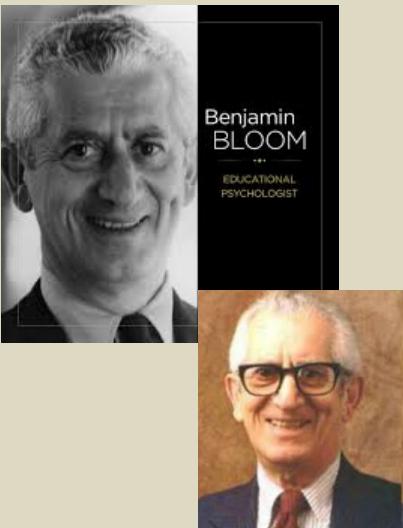
1964

Στόχος ήταν να διευκολυνθούν οι εκπαιδευτικοί και η συζήτηση γύρω από την εκπαίδευση

Η ταξινόμηση των εκπαιδευτικών στόχων του Bloom είναι ένα πλαίσιο για την ταξινόμηση των δηλώσεων του τι περιμένουμε ή τι πρόκειται να μάθουν οι μαθητές ως αποτέλεσμα της διδασκαλίας

Στα πλαίσια αυτά, η μάθηση σε επόμενα επίπεδα προϋποθέτει ήδη κατακτημένες γνώσεις και δεξιότητες προηγούμενων επιπέδων (προαπαιτούμενα).

Στόχος της ταξινομίας Bloom ήταν να διευκολύνει τους εκπαιδευτικούς να συζητούν για τα εκπαιδευτικά ζητήματα με μεγαλύτερη ακρίβεια και να τους παρακινήσει να εστιάζουν και στις τρεις περιοχές, δημιουργώντας μια πιο ολιστική μορφή εκπαίδευσης.

1913-1999
Πανεπιστήμιο του Σικάγο

Krathwohl, 2002, σ. 213, Sideeg, 2016, σ. 160, Murtonen, Gruber & Lehtinen, 2017

6 επίπεδα μάθησης

Συνθέτω (Δημιουργώ)

Αξιολογώ

Αναλύω

Εφαρμόζω

Κατανοώ

Απομνημονεύω/Θυμάμαι

Bloom's Taxonomy

Bloom's Revised Taxonomy

Evaluation

Synthesis

Analysis

Application

Comprehension

Knowledge

Creating

Evaluating

Analyzing

Applying

Understanding

Remembering

1956, Benjamin Bloom, et.al.

2000, Lorin Anderson & David Krathwohl

Combining parts to make a new whole

Create

Judging the value of information or ideas

Evaluate

Breaking down information into component parts

Analyze

Applying the facts, rules, concepts, and ideas

Apply

Understanding what the facts mean

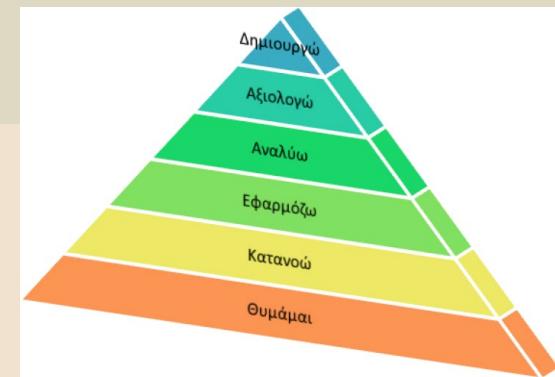
Understand

Remember

© tips.uark.edu

Αναθεωρημένη ταξινομία του Bloom

ταξινόμηση με βάση τους 3 τομείς μάθησης,
σε σειρά ανάλογα με τα 6 επίπεδα μάθησης

ΓΝΩΣΕΩΝ (νοητικό)

αναγνωρίζω, επιλέγω, ονομάζω, απομνημονεύω / εξηγώ, επαναλαμβάνω, επιλέγω, ορίζω, προσδιορίζω, συνοψίζω, αναγνωρίζω / ερμηνεύω, οργανώνω, αντιπαραθέτω, διακρίνω, κατατάσσω, ταξινομώ, κατηγοριοποιώ, παρατηρώ / συνδέω, συσχετίζω / υποθέτω, αποδεικνύω, ελέγχω, επαληθεύω, συγκρίνω, συμπεραίνω / προβλέπω, συνθέτω, σχεδιάζω

ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ (ψυχοκινητικό)

αναπαριστώ, κωδικοποιώ, χρησιμοποιώ, οργανώνω, διευκρινίζω, εφαρμόζω, εκτελώ, παρουσιάζω, πειραματίζομαι, αναλύω, αποκωδικοποιώ, αντιδρώ, κρίνω, ελέγχω, επαληθεύω, καταχωρώ, μετρώ, υπολογίζω, προγραμματίζω, αλλάζω, τροποποιώ, ανακαλύπτω, αναπτύσσω, δημιουργώ, διαχειρίζομαι, διορθώνω, επιλύω, κατασκευάζω, μετατρέπω, παράγω, σχεδιάζω, συντάσσω, τροποποιώ

ΣΤΑΣΕΩΝ (συναισθηματικό)

αισθάνομαι, αμφισβητώ, αντικρούω, αντιμετωπίζω, αντιπαραβάλλω, αποδέχομαι, απορρίπτω, διερωτώμαι, δικαιολογώ, εκτιμώ, ενθαρρύνω, επικρίνω, παροτρύνω, παρουσιάζω, πείθω, προκαλώ, προτιμώ, συζητώ, συμμετέχω, συνεργάζομαι, υιοθετώ, υπερασπίζομαι, υποκινώ, υποστηρίζω, χειρίζομαι

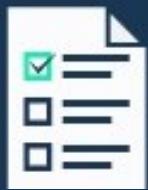
BLOOM'S TAXONOMY

Βίντεο
έγγραφα

ΘΥΜΑΜΑΙ

- Ορίζω
- Επαναλαμβάνω
- Παραθέτω

Τεστ
Ερωτήσεις

Προσομοιώσεις
Παιχνίδι ρόλων,
παιχνίδια

ΕΦΑΡΜΟΖΩ

KATANOΩ

- Μεταφράζω
- Αναδιατύπώνω
- Περιγράφω
- Εξηγώ
- Αναγνωρίζω

Προβλήματα,
Συμβουλές

ΑΝΑΛΥΩ

- Ερμηνεύω
- Εφαρμόζω
- Χρησιμοποιώ
- Επιδεικνύω
- Δείχνω
- Προγραμματίζω

Βαθμολογίες
Αξιολογήσεις
Καθοδήγηση

AΞΙΟΛΟΓΩ

- Κρίνω
- Εκτιμώ
- Σκέφτομαι
- Ιεραρχώ
- Συγκρίνω
- Επιλέγω
- Μετρώ

Αναθεωρήσεις
Συνεργασίες
Σχεδιασμός

ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ

- Δημιουργώ
- Εφευρίσκω
- Σκαρφίζομαι
- Συνθέτω
- Προτείνω
- Σχεδιάζω
- Προετοιμάζω
- Οργανώνω
- Φαντάζομαι

→ Τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

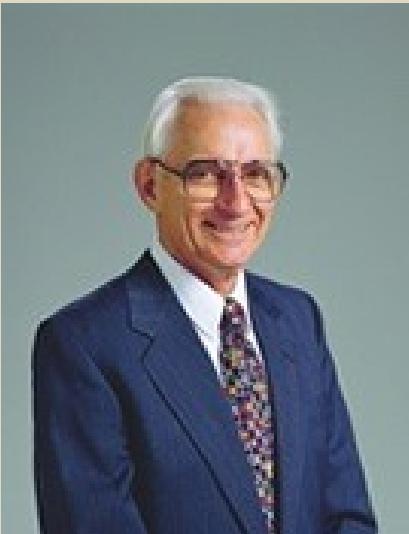
Την ίδια εποχή ξεκίνησε η συζήτηση για τα «**προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**» ως αντικατάσταση του όρου «**αντικειμενικοί στόχοι**» από ερευνητές του ρεύματος του μπιχαβιορισμού.

→ Δηλώσεις που προσδιορίζουν τι θα γνωρίζουν ή τι θα είναι σε θέση να κάνουν οι μαθητές/εκπαιδευόμενοι, ως **αποτέλεσμα** (end behavior) της συμμετοχής τους στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες ή προγράμματα (γνώσεις, δεξιότητες, στάσεις).

'If you're not sure
where you are going,
you're liable to end up
someplace else.'

Robert F. Mager

<http://booksandquotes.net/>

1923 – 2020
Αμερικάνος Ψυχολόγος
Robert Mager

(Mager, 1975)

Σύμφωνα με τον Roger Mager (Mager, 1984), ειδικό στον τομέα της στοχοθεσίας, προσδοκώμενο αποτέλεσμα είναι η **συμπεριφορά**, την οποία αναμένουμε να εμφανίσει το άτομο **μετά το πέρας μιας εκπαιδευτικής διαδικασίας**. Η αναμενόμενη συμπεριφορά θα πρέπει να είναι **παρατηρήσιμη** και **επαληθεύσιμη** κατά **αντικειμενικό τρόπο**. Το προσδοκώμενο αποτέλεσμα θα πρέπει να χαρακτηρίζεται ως **SMART**:

1. Εξειδικευμένο (**Specific**), χρησιμοποιώντας ένα ενεργητικό ρήμα που περιγράφει την παρατηρούμενη συμπεριφορά με ακρίβεια.
2. Μετρήσιμο (**Measurable**), χρησιμοποιώντας ένα ρήμα που περιγράφει μετρήσιμη συμπεριφορά.
3. Εφικτό (**Attainable/Achievable**), δηλαδή ρεαλιστικό, λαμβάνοντας υπόψη υφιστάμενες συνθήκες και τυχόν βοηθητικά στοιχεία.
4. Σχετικό (**Relevant**), να διατηρεί συνέπεια με τις εκπαιδευτικές υποχρεώσεις και τις εργασίες του εκπαιδευόμενου.
5. Χρονικά Καθορισμένο (**Timely/Time-Bound**), προσδιορίζοντας ένα ρεαλιστικό χρονικό πλαίσιο για να επιτευχθεί η απόδοση.

Κατάλληλα ρήματα για τη διατύπωση στόχων

- επιλέξει, αναγνωρίσει, εξηγήσει, διακρίνει, ταξινομήσει, διατυπώσει υπόθεση/ερώτηση, συγκρίνει,
- χρησιμοποιήσει, παρουσιάσει, μετρήσει, διαχειριστεί, διορθώσει, κατασκευάσει,
- αντικρούσει, αποδεχθεί, απορρίψει, ενθαρρύνει, συμμετέχει, υιοθετεί, υποστηρίζει ...

Κατάλληλα για διατύπωση μαθησιακών στόχων, επειδή είναι αξιολογήσιμα-μετρήσιμα, δηλαδή ο εκπαιδευτικός μπορεί να ελέγξει αν επιτεύχθηκαν ή όχι οι στόχοι, επειδή αναφέρονται σε συγκεκριμένες συμπεριφορές των μαθητών που μπορούν οι εκπαιδευτικοί να παρατηρήσουν και άρα να αξιολογήσουν.

Ακατάλληλα ρήματα για τη διατύπωση στόχων

να γνωρίσει, να μάθει,
να κατανοήσει, να καταλάβει,
να εμβαθύνει, να προσεγγίσει,
να μυηθεί, να προσέξει,
να εσωτερικεύσει, να οικειοποιηθεί, να εξοικειωθεί
να προβληματιστεί, να ευαισθητοποιηθεί ...

Δεν είναι κατάλληλα για διατύπωση μαθησιακών στόχων, επειδή δεν είναι αξιολογήσιμα-μετρήσιμα.

Μπορεί να αξιοποιηθούν για δηλώσεις διδακτικών επιδιώξεων/σκοπών (προθέσεων).

Το ζήτημα της διατύπωσης των στόχων με τη μορφή **προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων** ήρθε ξανά στο προσκήνιο από τα τέλη '90 και αρχές του 2000 και έπειτα, σε μια τάση της εκπαιδευτικής κοινότητας να μεταποιηθεί από μια δασκαλο-κεντρική προσέγγιση προς μια μαθητοκεντρική, με μεγαλύτερη διαφάνεια και αποτελεσματικότητα (Τριτοβάθμια εκπαίδευση).

Σε πολλά αναλυτικά προγράμματα **προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα** διατυπώνονται εκτός από το επίπεδο των δραστηριοτήτων, και σε επίπεδο ενοτήτων των μαθησιακών περιοχών, συγκεκριμενοποιώντας τους σκοπούς/επιδιώξεις κάθε περιοχής ή διδακτικού αντικειμένου.

Επίσης, ο Mager στο (Mager, 1984), προτείνει μια ευρέως αποδεκτή στρατηγική για τη δημιουργία προσδοκώμενων αποτελεσμάτων.

Μοντέλο ABCD:

ένα καλά δομημένο προσδοκώμενο αποτέλεσμα θα πρέπει να αποτελείται από τα εξής τέσσερα στοιχεία

- το ακροατήριο (Audience),**
- την απόδοση (Behavior),**
- τη συνθήκη (Condition) και**
- το κριτήριο (Degree).**

Μετά το τέλος του μαθήματος (2 ώρες)
οι μαθητές θα μπορούν να διατυπώσουν
τουλάχιστον 3 επιχειρήματα
υπέρ της ανακύκλωσης χαρτιού,
σε σχετική συζήτηση-δραματοποίηση
μεταξύ των παραγόντων ενός δήμου (δεξιότητες)

1. Προσδιορίζονται οι **εκπαιδευόμενοι** (μαθητές/φοιτητές/σπουδαστές/νήπια...)
2. Σε επίπεδο **συμπεριφοράς** (performance) περιγράφονται αυτά που οι μαθητές θα μπορούν να κάνουν μετά τη διδασκαλία σε **επίπεδο γνωστικού, ψυχοκινητικού και συναισθηματικού τομέα**, με χρήση ενεργητικού **ρήματος**
3. Περιγράφονται οι **συνθήκες, διαδικασίες** και η **πλαισίωση** για την επίτευξη της συμπεριφοράς
4. Προσδιορίζεται ο **βαθμός**, τα **κριτήρια** (standards), δηλώνεται το ελάχιστο της **αποδεκτής επίδοσης** (π.χ. χρόνος υλοποίησης κάποιου έργου, ακρίβεια χειρισμών, αριθμός κατασκευών, ποιότητα)

(Mager, 1975, Sideeg, 2016)

ΑΣΚΗΘΙΚΕ ΚΡΙΤΙΚΗ

για τον προσδιορισμό των στόχων ως γνώσεων/δεξιοτήτων/στάσεων, καθώς και για τις διατυπώσεις των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

- γνώσεις-δεξιότητες-στάσεις συχνά αποτελούν ολότητες που δύσκολα μπορούν να διακριθούν
- η ιδέα των μπιχεβιοριστών ψυχολόγων ήταν να προσδιοριστούν μαθ. αποτελέσματα και τρόποι για να επιτευχθούν, τα οποία να είναι αντικειμενικά, ανεξάρτητα από το δάσκαλο, λεπτομερή ως προς το περιεχόμενο, εύχρηστα, κατάλληλα για κάθε μαθητή και κατάσταση, με εξαιρετικά αποτελέσματα.

ωστόσο

→ η εκπαίδευση είναι μια κοινωνική διαδικασία που προσδιορίζεται από τους εκάστοτε μαθητές, τις ανάγκες, τα ενδιαφέροντα...

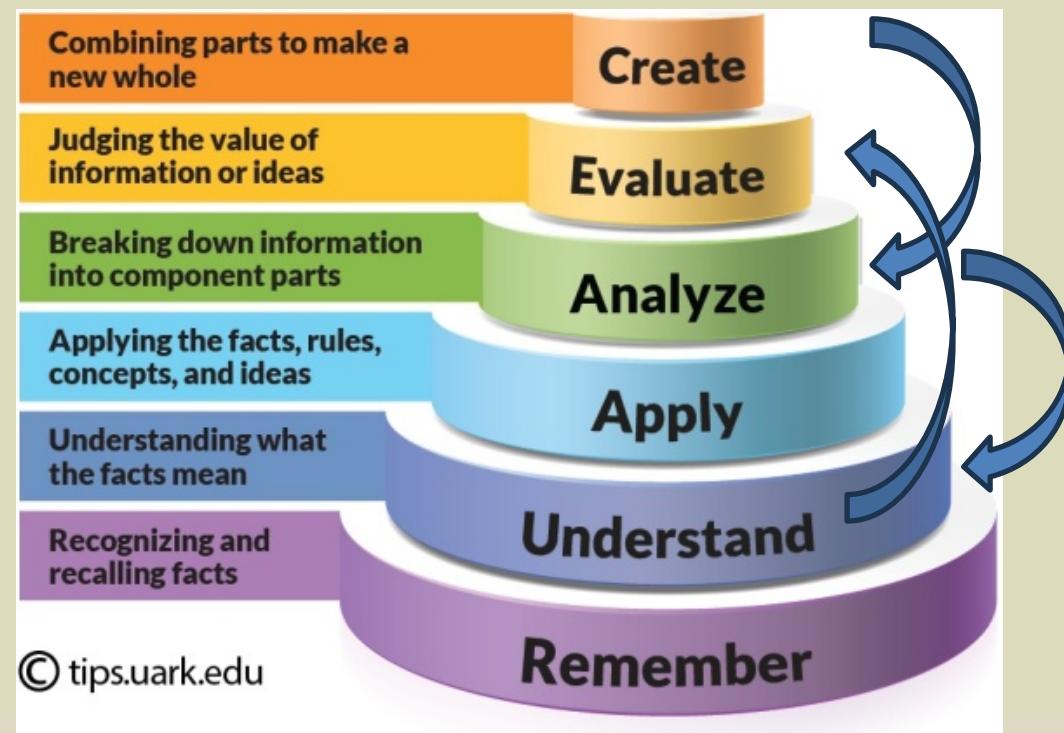
από τους εκπαιδευτικούς, τις ιδέες και τις πεποιθήσεις τους, από όλους τους φορείς της εκπαίδευσης (σχολική κοινότητα, ευρύτερη κοινότητα - γονείς, υπουργείο, αναλυτικό πρόγραμμα, συμβούλους, διευθυντές, ινστιτούτο εκπαιδευτικής πολιτικής...).

Με άλλα λόγια προσδιορίζεται και εξαρτάται από τις εκάστοτε ιστορικές, κοινωνικο-πολιτισμικές συνθήκες και περιστάσεις σε διεθνές, εθνικό αλλά και σε τοπικό επίπεδο και δεν είναι δυνατό να διατυπωθούν μαθησιακοί στόχοι που θα είναι κατάλληλοι για όλους τους μαθητές, σε όλες τις περιστάσεις.

Εξάλλου,

η διδακτική και μαθησιακή πραγματικότητα είναι τόσο σύνθετες που υπάρχει πιθανότητα να μην είναι η προβλεπόμενη διαδρομή η μοναδική για να κατακτήσει ο μαθητής στο ζητούμενο...

Συνθέτω (Δημιουργώ)
Αξιολογώ
Αναλύω
Εφαρμόζω
Κατανοώ
Απομνημονεύω/Θυμάμαι

Τι να θυμάμαι;

Στόχος απαραίτητος
για το σχεδιασμό και
την αξιολόγηση

Συμπεριφορά →
μετρήσιμος/αξιολογήσιμος

Γνώσεις-
δεξιότητες-
στάσεις

Ρήματα κατάλληλα-
ακατάλληλα

Στο στόχο
προσδιορίζεται
το τι, αλλά και
οι συνθήκες,
το πώς

Να μην ξεχάσω την ουσία, το σημαντικό, το σκοπό του ΠΣ, τις
επιδιώξεις της μαθησιακής περιοχής, την προτεραιότητα στο μαθητή

→ Μαθησιακοί στόχοι (learning objectives) ή Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Οι στόχοι διατυπώνονται με διάφορους τρόπους. Φέτος εμείς θα αξιοποιήσουμε έναν από αυτούς...

Οι κατάλληλες διατυπώσεις στόχων είναι σημαντικό στοιχείο για τη βαθμολόγησή σας σε αυτό το μάθημα

Θα χρειαστεί να επανεξετάσετε το ζήτημα αυτό στο μέλλον...

Όμως θα διαθέτετε τις δεξιότητες που θα σας επιτρέψουν να κρίνετε τις διαφοροποιήσεις και να επιλέξετε ό,τι είναι πιο λειτουργικό

Συνήθως χρησιμοποιούνται αυτοί οι δύο όροι στα κείμενα των Προγραμμάτων Σπουδών για το νηπιαγωγείο ή στα κείμενα που αφορούν εκπαιδευτικές δραστηριότητες/προγράμματα για παιδιά αυτής της ηλικίας.

Κατάλληλη διατύπωση μαθησιακών στόχων / προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων (ΠΣ '21)

Να

Το περιεχόμενο! Αυτό που θέλω να διδάξω!

ρήμα (ενεργητικής φωνής)

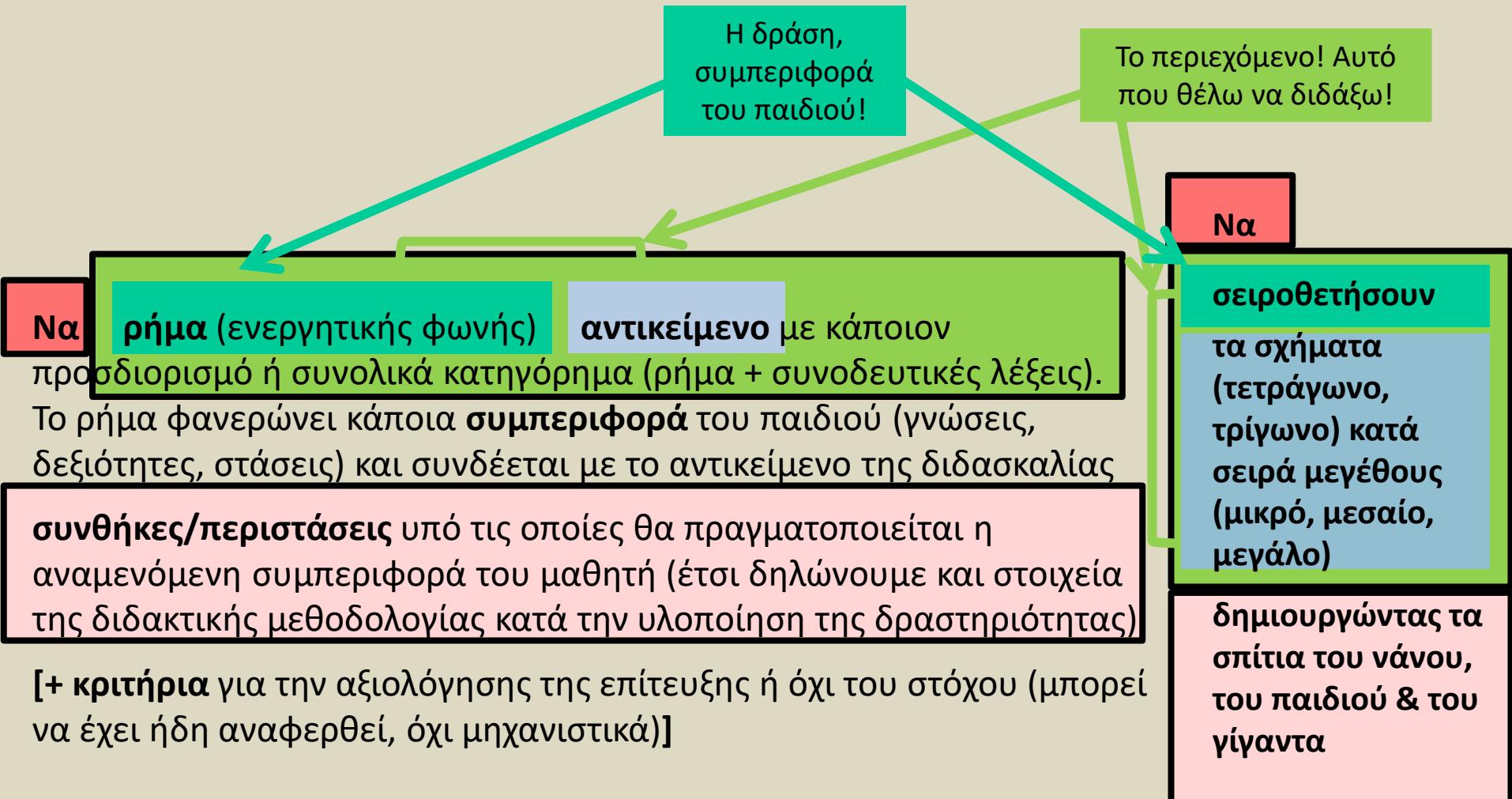
που φανερώνει **συμπεριφορά** (γνώσεις, δεξιότητες, στάσεις)

αντικείμενο με κάποιον προσδιορισμό ή συνολικά κατηγόρημα (ρήμα + συνοδευτικές λέξεις)

συνθήκες/περιστάσεις υπό τις οποίες θα πραγματοποιείται η αναμενόμενη συμπεριφορά του μαθητή (έτσι δηλώνουμε και στοιχεία της διδακτικής μεθοδολογίας κατά την υλοποίηση της δραστηριότητας)

[+ **κριτήρια** για την αξιολόγησης της επίτευξης ή όχι του στόχου (μπορεί να έχει ήδη αναφερθεί, όχι μηχανιστικά)]

Παράδειγμα

Παράδειγμα κατάλληλης διατύπωσης & ελέγχου

Κάποια ερωτήματα με
βοηθούν να ελέγξω την
καταλληλότητα του
εκπαιδευτικού σχεδιασμού

Θεματικό πεδίο;

ρήμα

συμπεριφορά
-περιεχόμενο

περιστάσεις

κριτήρια για την αξιολόγηση

Γιατί κάνω αυτές τις διδακτικές επιλογές
(απόψεις, αξίες, στάσεις, πεποιθήσεις, ρόλους);

Τι θα διδάξω;

Πώς θα το
διδάξω;

Τι & πώς θα
αξιολογήσω;

Τι πρέπει να ξέρει ο μαθητής;

Να συμπληρώνει ένα μοτίβο σχημάτων

(π.χ. ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ, ΤΡΙΓΩΝΟ, ΚΥΚΛΟΣ, κύκλος)

επιλέγοντας και κολλώντας τα κατάλληλα σχήματα
ώστε να δημιουργηθεί ένα μακρύ τρένο

Παράδειγμα κατάλληλης διατύπωσης & ελέγχου

Κάποια ερωτήματα με
βοηθούν να ελέγξω την
καταλληλότητα του
εκπαιδευτικού σχεδιασμού

Θεματικό πεδίο;

ρήμα

συμπεριφορά
-περιεχόμενο

περιστάσεις

κριτήρια για την αξιολόγηση

Γιατί κάνω αυτές τις διδακτικές επιλογές
(απόψεις, αξίες, στάσεις, πεποιθήσεις, ρόλους);

Τι θα διδάξω;

Πώς θα το
διδάξω;

Τι & πώς θα
αξιολογήσω;

Τι πρέπει να ξέρει ο μαθητής;

Να επιλέξει μεταξύ διαφόρων αντικειμένων τους
μαγνήτες και τα αντικείμενα που είναι φτιαγμένα από
μαγνητιζόμενα υλικά,

για να κατασκευάσει ένα γλυπτό πάνω σε βάση δικής του
επιλογής.

Παράδειγμα κατάλληλης διατύπωσης & ελέγχου

Κάποια ερωτήματα με
βοηθούν να ελέγξω την
καταλληλότητα του
εκπαιδευτικού σχεδιασμού

Θεματικό πεδίο;

ρήμα

συμπεριφορά
-περιεχόμενο

περιστάσεις

κριτήρια για την αξιολόγηση

Γιατί κάνω αυτές τις διδακτικές επιλογές
(απόψεις, αξίες, στάσεις, πεποιθήσεις, ρόλους);

Τι θα διδάξω;

Πώς θα το
διδάξω;

Τι & πώς θα
αξιολογήσω;

Τι πρέπει να ξέρει ο μαθητής;

**Να εντοπίσει, ανάμεσα σε πολλά
«γραμματοβότσαλα», εκείνα που γράφουν
το αρχικό γράμμα του ονόματός του,
(χωρίς ή με βοήθεια από το καρτελάκι του),
καθώς θα πατάει πάνω τους για να
ακολουθήσει «το δικό του μονοπάτι»**

Παράδειγμα κατάλληλης διατύπωσης & ελέγχου

Κάποια ερωτήματα με βοηθούν να ελέγξω την καταλληλότητα του εκπαιδευτικού σχεδιασμού

Θεματικό πεδίο;

ρήμα

συμπεριφορά
-περιεχόμενο

περιστάσεις

κριτήρια για την αξιολόγηση

Γιατί κάνω αυτές τις διδακτικές επιλογές
(απόψεις, αξίες, στάσεις, πεποιθήσεις, ρόλους);

Τι θα διδάξω;

Πώς θα το
διδάξω;

Τι & πώς θα
αξιολογήσω;

Τι πρέπει να ξέρει ο μαθητής;

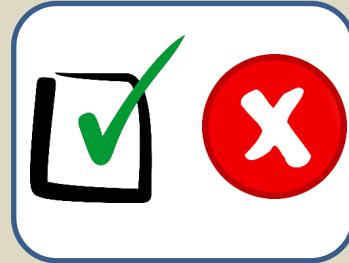
Να συντονίσουν τον τρόπο βηματισμού τους (ταχύτητα και είδος, π.χ. στις μύτες, στις φτέρνες) τα μέλη κάθε ομάδας, προκειμένου να καταφέρουν να διασχίσουν το «δάσος του δράκου» χωρίς να τον ξυπνήσουν.

Να μετακινηθούν σε δεδομένη διαδρομή ακολουθώντας διαφορετικές οδηγίες βηματισμού (διαφοροποίηση στην ταχύτητα, στο είδος βηματισμού και στη δυσκολία της διαδρομής), προκειμένου να καταφέρουν να διασχίσουν το «δάσος του δράκου» χωρίς να τον ξυπνήσουν.

Στη συνέχεια θα εξετάσουμε ορισμένα
τυπικά σφάλματα που συναντάμε στις
διατυπώσεις στόχων και θα
συζητήσουμε για τρόπους διόρθωσης
των διατυπώσεων αυτών

1

Είναι
κατάλληλη
αυτή η
διατύπωση;

Βασικός στόχος της δραστηριότητας είναι τα παιδιά να εκφραστούν, να αλληλεπιδράσουν μεταξύ τους, να επικοινωνήσουν, να δημιουργήσουν, να απελευθερωθούν. Επίσης έχουν την ευκαιρία να σχηματίσουν τη δική τους αντίληψη σε σχέση με τον κόσμο, να ερεθιστεί η φαντασία τους και να συνεργαστούν. Τέλος μέσα από την δραστηριότητα αυτή μπορεί να βελτιωθεί η αυτοεκτίμηση των παιδιών και να συνειδητοποιηθεί η μοναδικότητα τους. Ο βαθμός επίτευξης κυμαίνεται να είναι καλός.

Θεματικό
πεδίο/ενότητα;

Μαθησιακό περιεχόμενο;

περιστάσεις

ρήμα

συμπεριφορά-
περιεχόμενο

κριτήρια αξιολόγησης

Βασικός στόχος της δραστηριότητας είναι **τα παιδιά να εκφραστούν, να αλληλεπιδράσουν μεταξύ τους, να επικοινωνήσουν, να δημιουργήσουν, να απελευθερωθούν**. Επίσης έχουν την ευκαιρία να σχηματίσουν τη δική τους αντίληψη σε σχέση με τον κόσμο, να ερεθιστεί η φαντασία τους και να συνεργαστούν. Τέλος μέσα από την δραστηριότητα αυτή μπορεί να βελτιωθεί η αυτοεκτίμηση των παιδιών και να συνειδητοποιηθεί η μοναδικότητα τους. Ο βαθμός επίτευξης κυμαίνεται να είναι καλός.

1

Τυπικό σφάλμα

→ Ο στόχος διατυπώνεται με **πολλά ρήματα**, που αναφέρονται σε **πληθώρα περιεχομένων** και συνήθως σε μάλλον **γενικό επίπεδο**, επομένως δεν μπορούμε να προσδιορίσουμε με σαφήνεια σε ποια μαθησιακή περιοχή αναφέρεται, ούτε σε ποιο μαθησιακό περιεχόμενο.

Κυρίως δεν διευκολύνει την αξιολόγηση.

1

Τυπικό σφάλμα & στρατηγική ελέγχου/ διόρθωσης

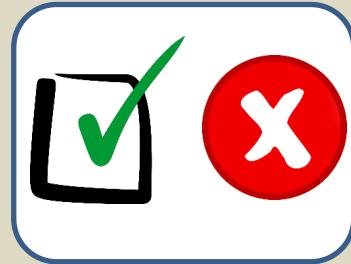
→ Ο στόχος διατυπώνεται σε πολύ γενικό επίπεδο, επομένως δεν είναι αξιολογήσιμος

Ελέγχω το ρήμα

1^{ον} είναι κατάλληλο-συγκεκριμένο;

2^{ον} αποδίδει τη συμπεριφορά (αυτό που θα κάνουν με κινητικές ή νοητικές πράξεις) των νηπίων σε σχέση με το περιεχόμενο της διδασκαλίας;

Είναι
κατάλληλη
αυτή η
διατύπωση;

Να
κατανοήσουν
τα σύμβολα των αριθμών 1, 2, 3
τοποθετώντας αντίστοιχες ποσότητες λαχανικών
στο καλάθι κάθε αριθμού για να τακτοποιήσουν το
μαγαζάκι

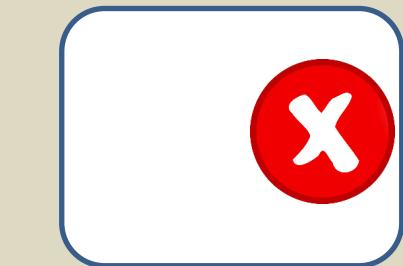
Είναι
κατάλληλη
αυτή η
διατύπωση;

Να
κατανοήσουν

τα σύμβολα των αριθμών 1, 2, 3

τοποθετώντας σε κάθε καλάθι
αριθμού τόσα λαχανικά «όσα λέει ο αριθμός»
για να τακτοποιήσουν το σούπερ μάρκετ

Ο στόχος διατυπώνεται σε πολύ γενικό επίπεδο, επομένως δεν είναι αξιολογήσιμος

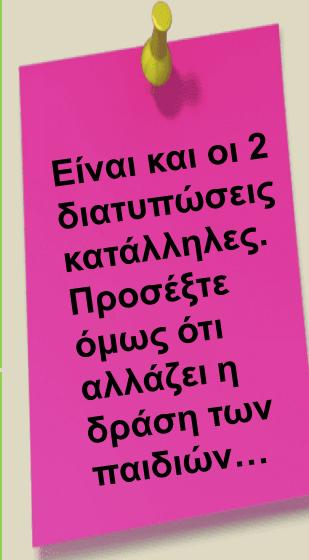
Πώς μπορούμε να διορθώσουμε;;;;;

Είναι
κατάλληλη
αυτή η
διατύπωση;

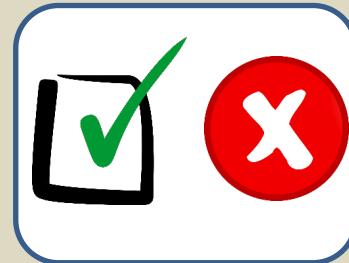

Να αντιστοιχήσουν τα σύμβολα των αριθμών 1, 2, 3 (σε καρτέλες) σε κάθε καλάθι, ανάλογα με τις ποσότητες των λαχανικών (1, 2, 3) που βρίσκονται μέσα, για να τακτοποιήσουν το μαγαζάκι

Να τοποθετήσουν στο καλάθι κάθε αριθμού (1, 2, 3) τις ανάλογες ποσότητες λαχανικών (1, 2, 3), για να τακτοποιήσουν το μαγαζάκι

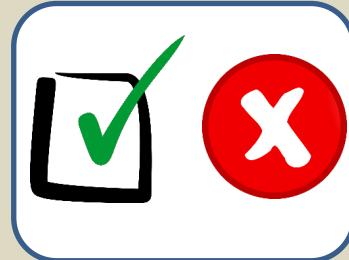

Είναι κατάλληλη αυτή η διατύπωση;

Στόχος της συγκεκριμένης δραστηριότητας είναι να συζητήσουν τα παιδιά απαντώντας σε διάφορες ερωτήσεις που αφορούν τους ήρωες του παραμυθιού και τους χαρακτήρες τους ώστε να τους κατανοήσουν καλύτερα αλλά και να εκφράσουν διάφορες ιδέες και σκέψεις.

Είναι
κατάλληλη
αυτή η
διατύπωση;

Στόχος της συγκεκριμένης δραστηριότητας είναι
να συζητήσουν τα παιδιά ?
απαντώντας σε διάφορες ερωτήσεις που αφορούν τους
ήρωες του παραμυθιού και τους χαρακτήρες τους
ώστε
να τους κατανοήσουν καλύτερα αλλά και
να εκφράσουν διάφορες ιδέες και σκέψεις.

Ποιο είναι το περιεχόμενο; Τι θα κάνουν
τα παιδιά σε σχέση με το περιεχόμενο;

Ποιες είναι οι περιστάσεις, πώς θα
προσεγγιστεί αυτό το περιεχόμενο;

Θεματικό
πεδίο/ενότητα;

ρήμα

συμπεριφορά-
περιεχόμενο

Μαθησιακό περιεχόμενο;

περιστάσεις

κριτήρια αξιολόγησης

Μπορεί να
βελτιωθεί η
διατύπωση;

Στόχος της συγκεκριμένης δραστηριότητας είναι
να συζητήσουν τα παιδιά απαντώντας σε
διάφορες ερωτήσεις που αφορούν τους ήρωες
του παραμυθιού και τους χαρακτήρες τους ώστε
να τους κατανοήσουν καλύτερα αλλά και
εκφράσουν διάφορες ιδέες και σκέψεις.

Δεν είναι
αξιολογήσιμα

περιστάσεις;

περιεχόμενο;

Θεματικό
πεδίο/ενότητα;

ρήμα

συμπεριφορά-
περιεχόμενο

Μαθησιακό περιεχόμενο;

περιστάσεις

κριτήρια αξιολόγησης

Μπορεί να
βελτιωθεί η
διατύπωση;

~~Στόχος της συγκεκριμένης δραστηριότητας είναι
να συζητήσουν τα παιδιά
απαντώντας σε διάφορες ερωτήσεις~~

που αφορούν τους ήρωες του παραμυθιού και τους
χαρακτήρες τους

ώστε να τους κατανοήσουν καλύτερα αλλά και να
εκφράσουν διάφορες ιδέες και σκέψεις.

Θεματικό
πεδίο/ενότητα;

ρήμα

συμπεριφορά-
περιεχόμενο

Μαθησιακό περιεχόμενο;

περιστάσεις

κριτήρια αξιολόγησης

Μπορεί να
βελτιωθεί η
διατύπωση;

Στόχος της συγκεκριμένης δραστηριότητας είναι να
εντοπίσουν ~~τα παιδιά τους~~ ήρωες του παραμυθιού
και να εκφράσουν διάφορες ιδέες και σκέψεις τους
σχετικά με τους χαρακτήρες τους
(π.χ. γενναίος/φοβητσιάρης, ευγενικός/αγενής).

που αφορούν το παραμύθι ~~ώστε να το κατανοήσουν~~
~~καλύτερα αλλά και να εκφράσουν διάφορες~~
~~(απαντώντας σε [3] σχετικές ερωτήσεις κατανόησης)~~

Περιεχόμενο: Στοιχεία παραμυθιού / ήρωες & χαρακτήρες

2

Συχνά λάθη & στρατηγικές ελέγχου/ διόρθωσης

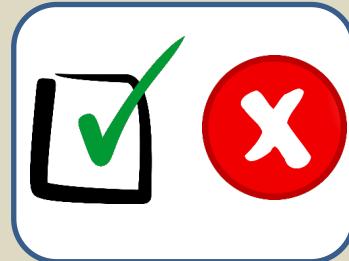
→ Αντί για τον στόχο διατυπώνεται συνοπτικά η δραστηριότητα

Ελέγχω το ρήμα

1^{ον} αποδίδει τη συμπεριφορά των νηπίων σε σχέση με το **περιεχόμενο** της διδασκαλίας;

2^{ον} είναι το **πρώτο** ρήμα της πρότασης;
(π.χ. μετά το ΝΑ, γιατί έτσι θα φανεί ότι το κέντρο βάρους δίνεται σε αυτό)

Είναι
κατάλληλη
αυτή η
διατύπωση;

Να αναμίξουν με το πινέλο διαφορετικές ποσότητες των 2 βασικών χρωμάτων μπλε και κίτρινο, που ήδη έχει κάθε παιδί στο χαρτί του, φτιάχνοντας το παράγωγο πράσινο χρώμα (και διάφορες αποχρώσεις του).

Ποιο είναι το περιεχόμενο; Τι θα κάνουν τα παιδιά σε σχέση με το περιεχόμενο;

Ποιες είναι οι περιστάσεις, πώς θα προσεγγιστεί αυτό το περιεχόμενο;

Τι πρέπει να ξέρει ο μαθητής;

Τι θα διδάξω;

Πώς θα το διδάξω;

Γιατί (απόψεις για τη μάθηση και τους ρόλους);

Τι & πώς θα αξιολογήσω;

Να αναμίξουν με το πινέλο διαφορετικές ποσότητες των 2 βασικών χρωμάτων μπλε και κίτρινο, που ήδη έχει κάθε παιδί στο χαρτί του, φτιάχνοντας το παράγωγο πράσινο χρώμα (και διάφορες αποχρώσεις του).

Τι πρέπει να ξέρει ο
μαθητής;

Τι θα
διδάξω;

Πώς θα το
διδάξω;

Γιατί (απόψεις για τη
μάθηση και τους
ρόλους);

Τι & πώς θα
αξιολογήσω;

Καταλαβαίνετε τη
διαφορά;;;;

Να αντιληφθούν ότι το πράσινο χρώμα -και οι αποχρώσεις του- παράγεται από την ανάμιξη των βασικών χρωμάτων μπλε & κίτρινο, αναμιγνύοντας με το πινέλο διαφορετικές ποσότητες των 2 βασικών χρωμάτων που ήδη έχει κάθε παιδί στο χαρτί του.

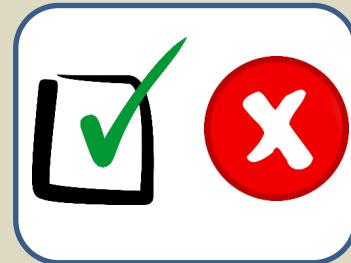
Να αναμίξουν με το πινέλο διαφορετικές ποσότητες των 2 βασικών χρωμάτων μπλε και κίτρινο, που ήδη έχει κάθε παιδί στο χαρτί του, φτιάχνοντας το παράγωγο πράσινο χρώμα (και διάφορες αποχρώσεις του).

Είναι
κατάλληλη
αυτή η
διατύπωση;

Να προσθέσουν τις ημέρες ηλιοφάνειας/βροχόπτωσης σύμφωνα με τις καταγραφές από τους μηνιαίους πίνακες καιρού για τους προηγούμενους τρεις μήνες (Σεπτέμβρης, Οκτώβρης, Νοέμβρης), επιχειρώντας να βρουν τα σχετικά χαρακτηριστικά του φθινοπώρου (π.χ. βροχερός καιρός, συννεφιά).

Θεματικό
πεδίο/ενότητα;

ρήμα συμπεριφορά-
περιεχόμενο

Μαθησιακό περιεχόμενο;

?
περιστάσεις
κριτήρια αξιολόγησης

Μπορεί να
βελτιωθεί η
διατύπωση;

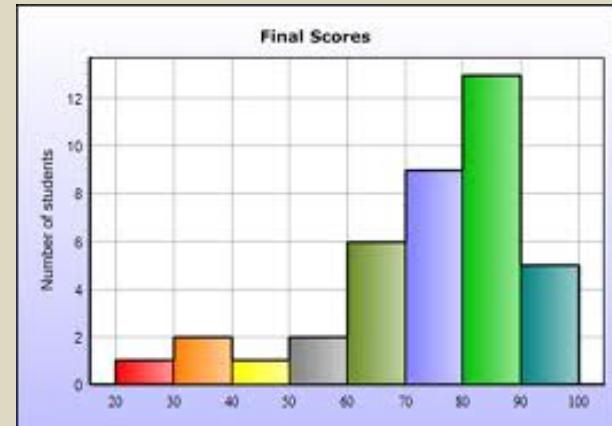
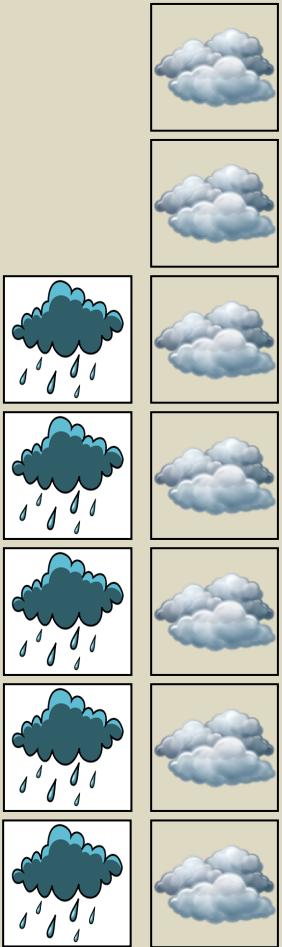

Να προσθέσουν τις ημέρες
ηλιοφάνειας/βροχόπτωσης σύμφωνα με
τις καταγραφές από τους μηνιαίους
πίνακες καιρού για τους προηγούμενους
τρεις μήνες (Σεπτέμβρης, Οκτώβρης,
Νοέμβρης), επιχειρώντας να βρουν τα
σχετικά χαρακτηριστικά του φθινοπώρου
(π.χ. βροχερός καιρός, συννεφιά).

Πιθανή αλλαγή
διατύπωσης

Να δημιουργήσουν γράφημα για τις ημέρες ηλιοφάνειας/βροχόπτωσης σύμφωνα με τις καταγραφές από τους εβδομαδιαίους πίνακες καιρού για τον προηγούμενο μήνα (π.χ. Οκτώβρη) επιχειρώντας να χαρακτηρίσουν το μήνα ως βροχερό και να τον συσχετίσουν με το Φθινόπωρο.

Ο καιρός του Οκτωβρίου

3

Συχνά λάθη & στρατηγικές ελέγχου/ διόρθωσης

→ Ο στόχος είναι πολύ δύσκολος μη εφικτός

Ελέγχω τα **προαπαιτούμενα** (τι πρέπει να γνωρίζει ήδη το παιδί σε σχέση με το περιεχόμενο)

- είναι στο επίπεδό τους;
- το έχουν διδαχθεί;

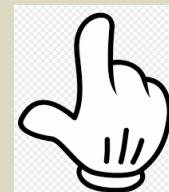
4

Συχνά λάθη & στρατηγικές ελέγχου/ διόρθωσης

→ Ο στόχος **δεν είναι συναφής** με το περιεχόμενο
ή δεν υλοποιείται στη συγκεκριμένη
δραστηριότητα

Ελέγχω το **περιεχόμενο** που επέλεξα, το
περιεχόμενο στη διατύπωση του στόχου και
συγκεκριμένα στο **ρήμα**, εντοπίζω **το σημείο**
ακριβώς στην περιγραφή της δραστηριότητας
κατά το οποίο θα υλοποιηθεί ο στόχος.

Σύνοψη: συχνά λάθη & έλεγχος

- Ο στόχος διατυπώνεται σε πολύ γενικό επίπεδο,
επομένως δεν είναι αξιολογήσιμος (**ΡΗΜΑ**)
- Αντί για τον στόχο διατυπώνεται συνοπτικά η
δραστηριότητα (**ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ**)
- Είναι πολύ δύσκολος μη εφικτός (**ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ**)
- Δεν είναι συναφής με το περιεχόμενο ή δεν
υλοποιείται στη συγκεκριμένη δραστηριότητα
(**ΡΗΜΑ+ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ+ΣΕ ΠΟΙΟ ΣΗΜΕΙΟ ΤΗΣ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΥΛΟΠΟΙΕΙΤΑΙ**)